TRAFICOM **LAUSUNTO**

Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

Päiväys/Datum
3.10.2023

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Liv@eduskunta.fi

Dnro/Dnr
TRAFICOM/529705/03.03.01/2023

Viite/Referens

Lausunto valtioneuvoston selvitykseen E 28/2023 vp komission tiedonanto Web 4.0:aa ja virtuaalimaailmoja koskeva EU:n aloite

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta pyytää lausunto komission 11.7.2023 julkaisemasta tiedonannosta Web 4.0:aa ja virtuaalimaailmoja koskevasta EU:n aloitteesta: kärjessä kohti seuraavaa teknologista siirtymää (COM/2023/442 final). Tiedonannon sisältämässä strategiassa esitetään toimet pitkän aika välin siirtymälle kohti Web 4.0:aa ja virtuaalimaailmoja. Strategian ensimmäiset toimenpiteet aloitetaan vuoden 2023 lopussa. Strategiassa ei esitetä lainsäädäntöhankkeita aloitettavaksi.

Strategiassa kuvataan, että seuraavassa Web 4.0:ssa digitaaliset ja todelliset esineet ja ympäristöt ovat täysin integroituja ja kommunikoivat keskenään kehittyneen tekoälyn ja sulautetun älykkyyden, esineiden internetin, luotettavien lohkoketjutransaktioiden, virtuaalimaailmojen ja laajennetun todellisuuden avulla. Tämä mahdollistaa aidosti intuitiiviset ja vaikuttavat kokemukset, joissa fyysinen ja digitaalinen maailma sekoittuvat saumattomasti toisiinsa.

Strategia on linjassa digitaalisen vuosikymmenen politiikkaohjelman ja sen digitalisaation kolmen keskeisen pilarin, digitaidot, yritysten digitalisaatio ja julkiset palvelut, kanssa. Strategiassa komissio tunnistaa, että EU:lla olevan vankka ja tulevaisuuteen suuntautunut lainsäädäntökehys, joka soveltuu Web 4.0:n ja virtuaalimaailmojen käyttöön ja kehittämiseen.

Valtioneuvosto pitää hyvänä, että komissio nostaa esille Web 4.0:aan ja virtuaalimaailmoihin liittyvät tulevaisuuden mahdollisuudet ja haasteet. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että datataloutta, tekoälyä ja digitalisaatiota koskeva EU-sääntely kulkee mahdollistavaan, tasapainoiseen ja Suomen kannalta edulliseen suuntaan, ja että minimoidaan kansallisen lisäsääntelyn tarve. Valtioneuvosto pitää tärkeänä edistää turvallista ja avointa maailmanlaajuista internetiä, jossa läpinäkyvyys, monenkeskisyys, demokratia ja kaikkien sidosryhmien yhtäläinen osallistuminen ovat internetin hallinnon kulmakivet.

Valtioneuvosto katsoo, että Web 4.0 ja virtuaalimaailmojen käytössä ja kehityksessä on ensiarvoista huomioida niin digitaalisen kuin fyysisen toimintaympäristön tieto- ja kyberturvallisuus. Kirjelmässä kiinnitetään huomiota viranomaisten riittävään toimintakykyyn sekä tarpeeseen arvioida alustapalvelutuottajien asemaa disinformaation torjunnassa.

Valtioneuvosto pitää myös tärkeänä, että Suomi ja EU vaikuttavat alan kehittyvään standardisointiin. Standardisoinnin ei tule kuitenkaan heikentää yritysten, jäsenmaiden tai EU:n kilpailukykyä tai rajoittaa innovaatioita, joten olisi huolehdittava standardisoinnin olevan mahdollisimman yhteentoimiva ja teknologianeutraali.

Kirjelmässä korostetaan Suomen sitoutumista datan saatavuuden edistämiseen, sekä korostetaan datan hyödyntämistä ja yhteentoimivuutta sekä sen saumatonta ja automatisoitua liikkuvuutta yli sektorirajojen huomioiden muun muassa kansallisen turvallisuuden, henkilötietojen ja liikesalaisuuksien suojan edellyttämät rajoitukset. Valtioneuvosto kiinnittää huomiota myös lisääntyneen datan käytön energia- ja ilmastovaikutuksiin, johon tulisi pyrkiä kehittämään ratkaisuja.

Valtioneuvosto korostaa myös digitaalisen syrjäytymisen ehkäisyä. Tarkasteltaessa Web 4.0:n ja virtuaalimaailmojen tarjoamia mahdollisuuksia yhteiskunnan eri sektoreilla, olisi myös huomioitava saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimukset sekä hallinnon asiakkaiden yhdenvertaisuus, koska kaikkien ei ole mahdollista käyttää digitaalisia palveluita.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa valtioneuvoston E-kirjelmässä esittämiä kannanottoja. Kirjelmässä todetun mukaisesti digitalisaatio, nopeat datayhteydet ja teknologian kehittyminen voivat oikein hyödynnettyinä merkittävästi parantaa ihmisten elämänlaatua, yritysten kilpailukykyä ja työvoiman saatavuutta sekä tehostaa julkista hallintoa. Digitaalisessa muutoksessa on tärkeää huomioida koko väestön ja eri väestöryhmien tarpeet ja yhdenvertaisen osallistumisen mahdollistaminen.

Liikenne ja viestintävirasto tukee valtioneuvoston kantaa erityisesti siltä osin, että sääntelytarpeita arvioidaan tarveperusteisesti ja että virtuaalimaailmojen sääntelyssä ja kehityksessä otetaan huomioon kyber- ja tietoturvallisuus.

Kirsi Karlamaa

pääjohtaja

Päivi-Maria Virta

johtava asiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 3.10.2023. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.